

Die Christelike Vrou

Mei 2025

Amptelike mondstuk van die NHSV

My klein dorpie

Ken die posman/-vrou jou naam? Weet hulle waar jy bly en waarheen jy trek? Het hulle jou telefoonnommer? Hét jou dorp of stad nog posmanne of -vroue? Wel... kry jy nog papierpos?

In 'n era van vinnige verstedeliking en digitale oorlading, is daar 'n stille krag in wat sommige "kleindorpsindroom" noem. Terwyl die term dikwels afwysend gebruik word – omdat dit beelde van isolasie, skinder of weerstand teen verandering oproep – omvat dit ook iets diep mensliks: die soeke na verbintenis, stabiliteit en gemeenskap. In werklikheid is kleindorpsindroom dalk net een van die samelewing se mees onderskatte deugde.

In sy kern verteenwoordig kleindorpsindroom 'n sterk gevoel van behoort. In klein dorpie ken mense hul bure. Hulle sê halo op straat. Hulle ondersteun plaaslike besighede nie uit verpligting nie, maar uit opregte sorg. Die barista is nie net iemand wat jou koffie maak nie, maar kan ook jou kind se rugby-afrigter of jou buurman in die straat wees. Hierdie verweefde sosiale kenmerk skep 'n gevoel van wedersydse verantwoordelikheid en veerkragtigheid wat groter stede dikwels kortkom.

Daar is ook 'n baie sterk kontinuiteit in die lewe in 'n klein dorpie. Terwyl stedelinge die volgende tendens of blink ontwikkeling najaag, is gemeenskappe in klein dorpie dikwels trots op hul tradisies. Dit is veral geleenthede rondom die plaaslike kerke en skole wat belangrike plaaslike hoogtepunte is. Jaarlikse kerkbasaars en hoërskool-rugbywedstryde is nie net geleenthede nie – dit is raakpunte wat generasies bymekaar bring. Hierdie gedeelde geskiedenis bevorder 'n kollektiewe identiteit wat mense help om geanker te voel in 'n steeds veranderende wêreld.

Kritici meen dat kleindorpsindroom kan lei tot eng denke of weerstand teen nuwe idees. Maar hulle vergeet 'n belangrike waarheid: Kleindorps waardes hoef nie klein denke te beteken nie. Trouens, baie klein dorpie reg oor die land herdefinieer hulself en meng hul ryk erfenis met inklusiwiteit en innovasie. Afstandswerk bring nuwe geleenthede na landelike gebiede. Plaaslike plase is lankal nie meer net afhanklik van die plaaslike mark nie, maar lewer ook aan nasionale en selfs internasionale markte. En 'n nuwe generasie kry dit reg om tradisie te eerbiedig terwyl hulle na vooruitgang streef.

Uiteindelik weerspieël kleindorpsindroom iets diep bewonderenswaardig: die begeerte om te woon op 'n plek waar mense meer saak maak as wins, waar verhoudings voorrang geniet bo gerief, en waar die tempo van die lewe meestal hemelsbreed verskil van dié in die stad.

In 'n wêreld wat dikwels gefragmenteerd voel, herinner klein dorpie ons aan die waarde daarvan om in kontak te bly – met mekaar, met ons wortels en met iets groter as onself. As dit 'n indroom is, kan ons almal dalk maar 'n bietjie meer daaraan ly.

So, as jy al ooit gevoel het dat kleindorpsindroom iets is wat genees moes word – hou moed. Miskien is dit nie 'n toestand nie, maar 'n roeping. 'n Oproep om in mense te belê, om gewoon te leef, en om die buitengewone teenwoordigheid van God in die alledaagse oomblikke van 'n hegte lewe te vind.

Want soms is dit op die kleinste plekkies waar God sy grootste werk doen.

Hannelie

Voorbladfoto: Dr Rudolph Scharneck

85 jaar van NHSV seën!

85 jaar van NHSV seën!

Mari-lizé Beukes, Voorsitter NHSV Hoofbestuur

Die betekenis van die lewe is om jou gawe te vind. Die doel van die lewe is om dit weg te gee. Met hierdie woorde van Pablo Picasso, vier ons die NHSV se 85ste bestaansjaar op 22 Mei 2025.

Ons ervaar soveel dankbaarheid vir hierdie 85 jaar waarin ons dienswerk so baie mense se lewens geraak het, maar terselfdertyd ook ons lewens verryk het om diensbaar te kán wees en te wíl wees.

Barmhartigheid is 'n opdrag van God, en om diensbaar te wees, is die uitvloeisel daarvan. Juis daarom wil ons as NHSV dankie sê aan die vrouelidmate wat nooit gekroom het om hierdie besondere dienswerk in ons Kerk te verrig nie. Dankie ook vir die verskil wat dit in mense se lewens gebring het!

Deur in liefde uit te reik na ons naaste, leef ons ook Jesus Christus se liefde uit in hierdie wêreld. Gedurende die pas afgelope Paasfees is ons weer eens daaraan herinner dat ons God se liefde vir ons aan die kruis gesien het.

Vrouelidmate se geestelike versorging en hul bemagtiging om dienswerk te verrig en persone in nood te versorg, die belange van elke gemeente en die Kerk te bevorder, en fondse in te samel, is van die **doelstellings van die NHSV** wat by streekbyeenkomste, NHSV Nasionale Kongresse en op gemeentevlak tydens NHSV byeenkomste bevorder word.

Ons NHSV **Welstandsprogram** stel ons in staat om op te tree as mentors vir predikantsvroue in gemeentes om die nodige ondersteuning en advies te bied vir die unieke situasies waarin hulle hulle bevind. Tesame met die NHKA se Welstandsprogram, beskik ons oor 'n uitgebreide netwerk van ondersteuning om die emosionele veerkragtigheid te ondersteun van predikantsvroue en predikanteweduwees.

Die huidige NHSV Dagbestuur:

Agter vlnr:

**Sanet van Wyk, Wializé Rocher
en Ronel Bezuidenhout**

Voor vlnr:

**Karin Steenekamp, Mari-lizé Beukes
en Wilna Koekemoer**

Op die terrein van **bejaardesorg** doen die NHSV baanbrekerswerk, met die vyf Monumenttehuise wat in die 1950's en daarna opgerig is. Hierdie tehuise voorsien in behuising sowel as die versorging van verswakte bejaardes, en bejaardes met demensie en Alzheimer. Inwonerskomitees bestaan steeds uit die meerderheid van vrouelidmate wat betrokke is by NHSV dienswerk en lewer diens aan bejaardes deur middel van besoeke, kuiergeleenthede, gebak en hulp met fondsinsamelingsprojekte. Vandag is hierdie vyf tehuise deel van die Ons Tuis-groep van tehuise en is NHSV takke steeds aktief betrokke by bejaardesorg in die Kerk.

Armoedeverligting het reeds ná die Tweede Vryheidsoorlog in die vroeë 1900's begin en is voortgesit tydens en ná die twee wêreldoorloë, en tydens die depressiejare wat daarop gevolg het. Vroue in die Kerk het na behoeftiges in gemeentes en die samelewing uitgereik met basiese benodigdhede. Daar is ook na die emosionele welstand van lidmate omgesien in dié moeilike tye.

85 jaar van NHSV seën!

Jeugwerk lê ons steeds na aan die hart en het reeds by die stigting van die NHSV begin met die insameling van fondse vir beurse vir teologiestudente vanaf 1943. Daarna is dit uitgebrei vir maatskaplike werk, en later het dit verander na beurse en lenings vir studente in die NHKA in alle studierigtings. Trustfondse wat deur die NHSV Hoofbestuur ingesamel en belê is asook die jaarlikse deurkollekte van gemeentes in Februarie, stel ons in staat om ná 85 jaar steeds studente met hul tersiêre studies te ondersteun.

Die Christelike Vrou, een van ons **publikasies**, sien in September 1943 die lig, en verskeie redakteurs en redaksielede vanuit NHSV geleedere publiseer aktuele artikels vir Christenvroue van toeke af tot nou. Die NHSV se webblad www.nhsv.org.za word in gebruik geneem in Februarie 2006, en 'n nuwe publikasie, *Vroueflitse*, verskyn elektronies vanaf April 2016, met artikels vir die toerusting van ons vrouelidmate van vandag. Artikels vir *Vrouebediening*, nog 'n inisiatief van die NHSV Hoofbestuur, verskyn sedert Januarie 2020 gereeld op die Kerk se webblad; dit het 'n geestelike inslag en word spesiaal geskryf vir vrouelidmate. Ons NHSV Hoofbestuur Facebook-blad is die nuutste toevoeging tot ons kommunikasie met vrouelidmate, sedert Januarie 2024.

Vroue in ons Kerk het oor die afgelope 85 jaar diensbaar geleef, en ons dank God vir elkeen van hulle wat 'n verskil maak in huishoudings, by skole, in hospitale, by die kerk en in gemeenskappe in ons land. Hierdie vroue leef met 'n passie vir dienswerk en 'n liefde vir hul medemens – 85 jaar van NHSV seën!

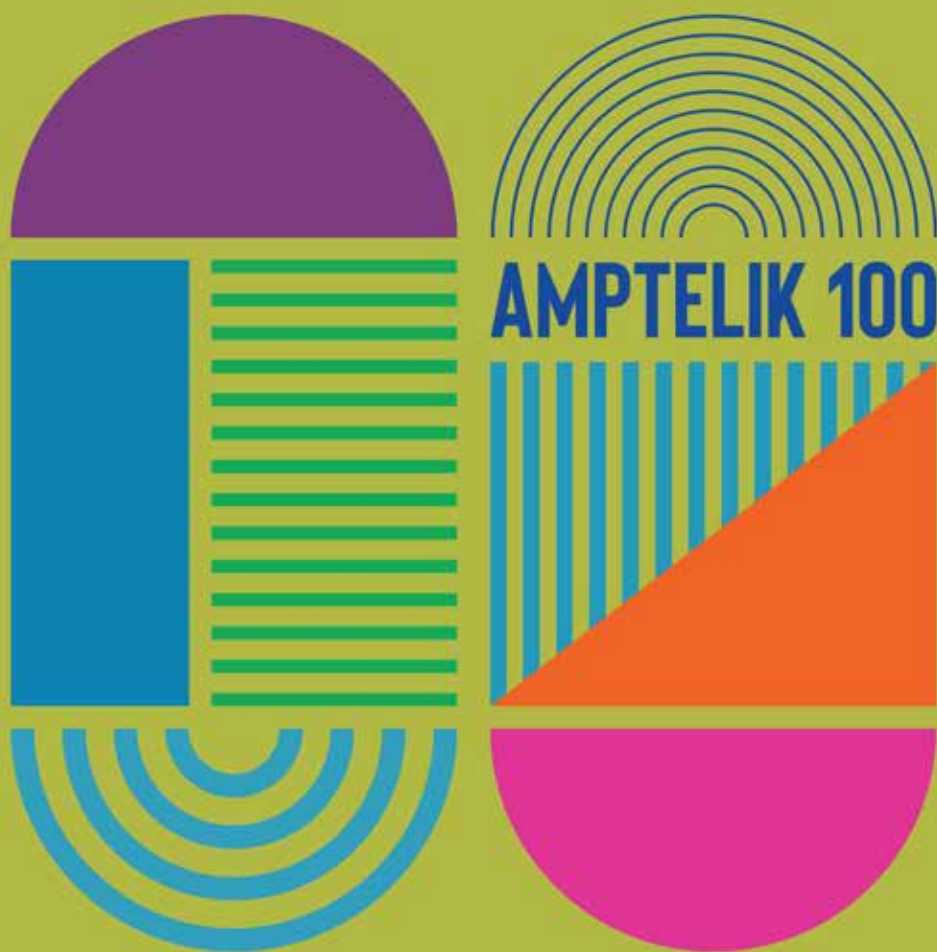
Die foto hieronder is op 22 Mei 1940 geneem tydens die stigting van die NHSV.

Mag ons almal in Christus se voetspore volg tot daar waar Hy barmhartigheid bewys het aan elkeen wat sy pad gekruis het.

My taal

AFRIKAANS

In 1925 is Afrikaans amptelik erken as 'n taal in eie reg in Suid-Afrika. Nou, 'n eeu later, vier ons 100 jaar van 'n ryk geskiedenis, kulturele groei en taalkundige trots. Maar wat beteken dit om Afrikaans se 100ste bestaansjaar te vier?

Die ontstaan van 'n taal

Afrikaans het ontstaan uit 'n mengsel van Nederlands, Khoi-Santale, Maleis, Portugees en ander tale wat die Kaap vanweë handel en kolonisasie bereik het. Hierdie unieke vermenging van tale het uiteindelik ontwikkel in wat ons vandag as Afrikaans ken – 'n taal wat die stem geword het van baie verskillende gemeenskappe in Suid-Afrika. In 1925 is Afrikaans amptelik erken as 'n selfstandige taal in Suid-Afrika, los van Nederlands. Hierdie gebeurtenis het 'n nuwe era ingelui vir taal, identiteit en kultuur. Sedertdien het Afrikaans oor 100 jaar 'n merkwaardige reis van ontwikkeling, stryd en trots afgelê.

Afrikaans het ontstaan uit die Nederlandse taal wat in die 1600's deur koloniste na die Kaap gebring is. Mettertyd het die taal begin verander deur kontak met ander tale soos Maleis, Khoi, Portugees en die tale van slawe en plaaslike gemeenskappe. Die resultaat was 'n unieke, eenvoudige en aanpasbare taal wat uiteindelik sy eie identiteit gevorm het.

Afrikaans as kultuurbewaarder

Gedurende die 20ste eeu het Afrikaans vinnig gegroei as onderrigtaal, amptelike taal en kultuurtaal. Boeke, gedigte, koerante en musiek in Afrikaans het tot die taal se rykdom bygedra. Bekende skrywers soos NP van Wyk Louw, Elisabeth Eybers en Breyten Breytenbach het 'n groot bydrae gelewer tot die letterkunde. Die taal het ook sterk gevestig in radio, televisie en later aanlyn platforms. Bekendes soos Mariëtte Kruger is net so deel van die Afrikaanse en Suid-Afrikaanse uitsaaiwese soos wat melkert deel is van die Afrikaanse kultuur. Sy is onlangs deur die Afrikaanse Taalraad vereer met 'n Koker-toekenning vir haar lewenslange bydrae tot ons taal.

Afrikaans het oor die jare nie net as kommunikasie-instrument gedien nie, maar ook as draer van kultuur, stories, musiek en identiteit. Ook musikante soos Laurika Rauch en Koos Kombuis het gehelp om die taal 'n plek in die harte van miljoene te gee.

'n Taal vir almal

Afrikaans is nie net die taal van een groep nie. Vandag word dit gepraat deur mense van verskillende rasse, gelowe en agtergronde. Bruin gemeenskappe, veral in die Wes-Kaap, het 'n sleutelrol gespeel in die ontwikkeling en voortbestaan van Afrikaans, en hul bydrae word al hoe meer erken.

Nietemin is Afrikaans se geskiedenis ook verweef met politieke konflik. Tydens apartheid was dit verbonde aan die regering, wat tot groot

weerstand gelei het, veral onder nie-wit gemeenskappe. Die 1976 Soweto-opstande, waar leerders teen Afrikaans as onderrigmedium geprotesteer het, is 'n belangrike keerpunt. Hierdie gebeure het die komplekse verhouding tussen taal, mag en identiteit beklemtoon.

Moderne uitdagings en nuwe moontlikhede

Hoewel Afrikaans soms gekritiseer word vir sy verbintenis met die verlede, groei dit steeds en vind dit nuwe vorme aanlyn, in films, op sosiale media en selfs in *memes*. Jong mense gee die taal nuwe lewe deur dit kreatief aan te wend, met woorde en uitdrukkings wat die dinamiese aard van die taal weerspieël.

Vandag, 100 jaar later, is Afrikaans steeds een van Suid-Afrika se 12 amptelike tale en word dit deur miljoene mense gepraat, insluitend sprekers van verskillende agtergronde. 'n Groot deel van Afrikaanssprekendes is bruin en swart Suid-Afrikaners wat die taal op hul eie manier inkleur en verryk. Variasies soos Kaapse Afrikaans en Namakwalandse dialekte is lewendige voorbeelde van hierdie diversiteit.

Na 100 jaar is Afrikaans nie net 'n simbool van geskiedenis nie, maar ook van veerkragtigheid, kreatiwiteit en gemeenskap. Deur aan te pas, te leer en te luister, kan Afrikaans nog vir honderde jare voortleef as 'n taal wat alle sprekers insluit.

Afrikaans se toekoms

Die toekoms van Afrikaans lê in inklusiwiteit en aanpassing. Jong kunstenaars, digters en akademici gebruik die taal om nuwe stories te vertel. Die taal word toenemend op digitale platforms bevorder – van YouTube en potgooie tot sosiale media. Afrikaans bewys dat dit nie net 'n taal van die verlede is nie, maar een met 'n lewendige teenwoordigheid en 'n hoopvolle toekoms.

Die volgende 100 jaar hou nuwe uitdagings én geleenthede in. Digitalisering, globalisering en taalverskuiwings sal Afrikaans dwing om aan te pas. Maar as ons kyk na die taal se aanpasbaarheid tot dusver, is daar geen twyfel nie dat Afrikaans steeds 'n lewendige, veelvormige en waardevolle deel van Suid-Afrika se kultuurerfenis sal bly.

Afrikaans is nie net 'n taal nie — dit is 'n storie van oorlewing, van aanpassing, en van mense. Laat ons dit vier, bewaar en bevorder — vir die volgende 100 jaar en verder.

SP Engelbrecht-museum

*Die kerkterrein van
Gemeente Wonderboompoort.
Voor is Eloffstraat en
agter Mansfieldlaan.
Links voor is die Museum,
links agter die kerkzaal en
regs agter die huidige
kerkgebou van die gemeente.*

SP Engelbrecht-museum

Plakkaatversameling

Ds Carel Johann de Bruin

Plakkaat nr 12: Prediking, Doop & Nagmaal

Hierdie maand plaas ons die laaste van die SP Engelbrecht-museum se plakkate. Voorheen het ons 'n kort opsomming gegee oor die ontstaan van hierdie reeks. Dit is 'n pragtige reeks wat belangrike inligting op kort en kragtige manier weergee.

Gaan kyk gerus [hier](#) na vorige artikels en besoek [die Museum se Facebookblad hier](#).

Ds Carel Johann de Bruin

Emerituspredikant

Sekretaris: Komitee vir die Argief, Museum en Biblioteek

By SP Engelbrecht-museum, Elofssdal, Pretoria

careljohann@gmail.com

082 733 3951

PREDIKING, DOOP EN NAGMAAL

Saam met die kerk van alle eeue verkondig
die Hervormde Kerk die evangelie deur
die prediking, Doop en Nagmaal

Tydens die EREDIENS lees 'n ouderling
die wet en geloofsbelydenis voor vanaf 'n
kateder in die liturgiese ruimte.

'n Predikant, tradisioneel geklee in 'n toga
en beffie, lei die erediens van die kansel af
en lewer 'n preek.

DOPELINGE word met water vanuit 'n
doopvont besprinkel. Die kindertjies
wat gedoop word, was tradisioneel
gekleed in wit dooprokkies, 'n simbool
van reinheid. Die ouers gaan staan
voor die kansel en antwoord op die
vrae van die doopformulier. Daarna
word die kind na vore gebring en in
die ma se arms geplaas. Die predikant
noem die dopeling se naam en doop
die kind in die Naam van die Vader,
die Seun en die Heilige Gees.

NAGMAAL word voor in die liturgiese
ruimte aan 'n gemeenskaplike tafel
gevier. Tot in 1957 het susters en
broeders apart Nagmaal gebruik.

Die diakens dek die Nagmaaltafel
vooraf met twee wit tafeldoekke en die
Nagmaalservies daarop. Tot in 1992
is slegs Nagmaalbekers gebruik, maar
daarna word ook van kelkies gebruik
gemaak.

Die predikant nooi belydende lidmate
na die Nagmaaltafel. Die formulier word
voorgelees, waarna die wyn en brood
om die tafel gestuur word terwyl die
predikant Skrifgedeeltes voorlees. Na
die Nagmaal plaas lidmate geld onder
die boonste tafeldoek. Die geld word
deur die diakens vir die versorging van
behoeftiges gebruik.

Gevangenisbediening

Gevangenisbediening

Ds Hannelie Botha

Ek was sonder klere, en julle het vir My klere gegee; siek, en julle het My verpleeg; in die tronk, en julle het My besoek. ... Dit verseker Ek julle: Vir sover julle dit aan een van die geringste van hierdie broers van My gedoen het, het julle dit aan My gedoen. (Matteus 25: 36 en 40, AFR1983)

Die statistieke rondom massa-opsluiting beklemtoon 'n beduidende maatskaplike kwessie:

- Tien miljoen mense is tans wêreldwyd in tronke opgesluit en staar eensaamheid en wanhoop in die gesig.
- In sommige lande –
 - sal 95% vrygelaat word, maar
 - twee uit drie van hulle sal weer in hegtenis geneem word.

Ongeveer 30 jaar gelede het 'n predikante-kollega my gevra om 'n Hervormde lidmaat in die vrouegevangenis in Kroonstad te gaan besoek aangesien ek nader aan die gevangenis gewoon het. Dit was die eerste (en sover ek onthou die enigste) keer dat ek aan die binnekant van 'n gevangenis was.

Sedert daardie besoek het ek darem ook geleer dat daar vele gemeentes en organisasies is wat moeite doen met gevangenes se geestelike versorging. Een so 'n organisasie is *Crossroads Prison Ministries*. Hulle is aktief in 28 lande wêreldwyd en bring met Bybelstudiekursusse hoop aan mense in die tronk.

Crossroads gebruik vrywillige mentors van kerke landwyd om die studente anoniem in hul Bybelstudies te lei. Studente ontvang 'n bemoedigende brief van die mentors met elke hersiene les.

Die hoofkantoor in Suid-Afrika is in Pretoria geleë, met twee ander satellietkampusse: Krugersdorp en Kaapstad. Daar word beplan om binnekort nog 'n satellietkampus in Centurion te ontplooi.

By elkeen van hierdie kampusse is daar sendingwerkers wat weekliks tronke besoek en 'n kort oordenkingsdiens lewer. Nuwe en voltooiende lesse word dan uitgeruil. Hulle bedien 'n bykomende aantal tronke deur die pos.

Vrywilligersgeleenthede

- Individue kan betrokke raak deur gevangenes te mentor, finansiële ondersteuning te bied of vir die bediening te bid.
- Mentors hersien Bybellesse en stuur bemoedigende briewe, wat hoop aan gevangenes bied.

Finansiële ondersteuning

- Crossroads maak staat op individuele skenkings om sy bediening en uitreikpogings te befonds.

Gevangenisbediening

- Skenkings help om hoop en hulpbronne aan gevangenes in nood te gee.

Gebed

- Gebed word beklemtoon as 'n kragtige instrument vir verandering in gevangnisse en gemeenskappe.
- Die bediening moedig voortdurende gebed aan vir die transformasie van lewens deur sy werk.

Vir meer inligting

- Besoek die webwerf by <https://cpministries-sa.org.za/>; of
- kontak Frans by 083 257 7041; of
- stuur 'n e-pos aan office.wc@cpministries-sa.org.za.

Medewerkers aan hierdie uitgawe:

Ds Hannelie Botha (redakteur), Mari-lizé Beukes, ds Carel Johann de Bruin, Mientjie Geyser

Taalversorging: Tessa Oppermann

Foto's vanaf www.Pixabay.com of <https://www.freepik.com> of skrywers. Ander grafika van www.flaticon.com

Indien jy nie meer *Die Christelike Vrou* wil ontvang nie, stuur asseblief 'n e-pos na admin@nhsv.org.za

	www.nhsv.org.za		Porterstraat 40, Rawsonville, 6845		diechristelikevrou@gmail.com
	diechristelike		Christelike Vrou		082 923 9439

Die opinies van rubriekskrywers weerspieël nie noodwendig die oortuigings en standpunte van *Die Christelike Vrou* se redaksie of die NHSV nie.